



Sesijas dokuments

6.7.2015

B8-0682/2015

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, noslēdzot debates par Komisijas priekšsēdētāja vietnieces/
Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos
paziņojumu,

saskaņā ar Reglamenta 123. panta 2. punktu

par stāvokli Jemenā
(2015/2760(RSP))

*Marietje Schaake, Nedzhmi Ali, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra
Basterrechea, Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Gérard Deprez,
Marielle de Sarnez, Martina Dlabajová, José Inácio Faria, Antanas Guoga,
Petr Ježek, Ilhan Kyuchyuk, Alexander Graf Lambsdorff, Louis Michel,
Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Jozo Radoš, Frédérique Ries,
Hannu Takkula, Pavel Telička, Ramon Tremosa i Balcells, Ivo Vajgl,
Johannes Cornelis van Baalen*
ALDE grupas vārdā

**Eiropas Parlamenta rezolūcija par stāvokli Jemenā
(2015/2760(RSP))**

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Jemenu,
 - ņemot vērā Komisijas priekšsēdētāja vietnieces / Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos (PV/AP) *Federica Mogherini* paziņojumus par Jemenu, jo īpaši 2015. gada 9. jūnija paziņojumu par iespēju Ženēvā 14. jūnijā atsākt ANO vadītās sarunas par Jemenu, un PV/AP un humānās palīdzības un krīžu pārvarēšanas komisāra *Christos Stylianides* 2015. gada 11. maija kopīgo paziņojumu par ierosināto pamieru Jemenā,
 - ņemot vērā Ārlietu padomes secinājumus par Jemenu, jo īpaši 2015. gada 20. aprīlī pieņemtos secinājumus,
 - ņemot vērā Eiropadomes 2015. gada 8. jūnija secinājumus par Jemenu: ES īsteno ANO sankcijas pret *Houthi* grupējuma vadītāju un bijušā prezidenta *Ali Abdullah Saleh* dēlu,
 - ņemot vērā Drošības padomes 2015. gada 2. jūnija paziņojumu presei par stāvokli Jemenā,
 - ņemot vērā 2014. gada 21. septembra Miera un nacionālās partnerības nolīgumu, 2014. gada 25. janvāra Nacionālā dialoga konferences rezultātus un 2011. gada 21. novembra Persijas līča sadarbības padomes iniciatīvu,
 - ņemot vērā ANO Drošības padomes Rezolūciju Nr. 2051(2012), Nr. 2201(2015), Nr. 2204(2015) un Nr. 2216(2015) par Jemenu,
 - ņemot vērā Reglamenta 123. panta 2. punktu,
- A. tā kā nesenā vardarbības saasināšanās Jemenā, Saūda Arābijas vadītā militārā intervence, tostarp kasešu bumbu izmantošana, un pašreizējās problēmas politikas, drošības, ekonomikas un humanitārajā jomā, kuras skar iedzīvotājus visā valstī, rada smagas sekas reģionā un apdraud starptautisko mieru un drošību; tā kā Jemenas civiliedzīvotāji, kuriem jau ir sarežģīti dzīves apstākļi, ir galvenie pašreizējo militāro eskalāciju upuri;
- B. tā kā humanitārā ietekme uz civiliedzīvotājiem, ko rada nemitīgās kaujas starp dažādiem paramilitāriem grupējumiem, bombardēšana un pamatpakalpojumu pārtraukšana, sasniedz draudīgus apjomus;
- C. tā kā lielākais konflikts Jemenā notiek starp problēmu novājinātajam valsts prezidentam *Abd-Rabbu Mansour Hadi* lojālajām personām un tām, kas saistītas ar tā dēvētajiem zaidī šītu nemierniekiem, kas pazīstami kā *Houthi* atbalstītāji; tā kā pret prezidenta *Hadi* un *Houthi* atbalstītājiem vēršas grupējums *Al-Qaeda* Arābijas pussalā (*AQAP*), kas ir veicis vairākus nāvējošus uzbrukumus no saviem atbalsta punktiem dienvidos un

dienvidaustrumos; tā kā Jemena ir uzskatāma par pamatu plašākam konfliktam, kas šķietami ir ārēju spēku izraisīta karadarbība starp sunnītu musulmaņu valstīm, piemēram, Saūda Arābiju, un šiītu Irānu; tā kā 2015. gada 25. martā prezidents *Hadi* devās bēgļa gaitās uz Saūda Arābiju; tā kā *Al Qaeda* filiāle Jemenā izmanto konfliktu savā labā;

- D. tā kā kopš 2015. gada 26. marta Saūda Arābijas vadītā koalīcija, kurā ir Bahreina, Ēģipte, Jordānija, Kuveita, Maroka, Katara, Sudāna un Apvienotie Arābu Emirāti, īsteno militāru intervenci valstī, veicot gaisa uzbrukumus *Houthi* objektiem un tādējādi atbalstot starptautiski atzīto Jemenas valdību cīņā pret Irānas atbalstītajiem *Houthi* nemierniekiem; tā kā tiek ziņots, ka Saūda Arābijas vadītā koalīcija Jemenā izmanto starptautiskā līmenī aizliegtas kasešu bumbas un tā kā par šo jautājumu ANO augstais komisārs cilvēktiesību jautājumos pašlaik veic izmeklēšanu;
- E. tā kā saskaņā ar ANO sniegto informāciju kopš Saūda Arābijas vadītās koalīcijas īstenotās bombardēšanas kampaņas sākuma gandrīz 5 000 cilvēku ir nogalināti un apmēram 10 000 ievainoti un daudzi no tiem ir civiliedzīvotāji, tostarp simtiem sieviešu un bērnu;
- F. tā kā 2015. gada 1. jūlijā ANO izsludināja Jemenā trešā (visaugstākā) līmeņa ārkārtas situāciju; tā kā saskaņā ar ārkārtas plānu ANO centīsies sniegt palīdzību 11,7 miljoniem cilvēku, kuriem tā visvairāk ir vajadzīga; tā kā tiek norādīts, ka veselības aprūpes sistēma ir tuvu sabrukumam, jo sakarā ar nedrošo situāciju, degvielas trūkumu un nepietiekamajiem krājumiem ir slēgtas vismaz 160 veselības aprūpes iestādes;
- G. tā kā humānās palīdzības organizācijas, drošības situācijai Jemenā pasliktinoties, no šīs valsts ir izvedušas lielāko daļu no saviem starptautiskajiem darbiniekiem; tā kā gaisa un jūras blokāde ierobežo degvielas importu un pārtikas un dzīvībai ļoti svarīgas humānās palīdzības piegādi; tā kā, patvaļīgi liedzot cilvēkiem humāno palīdzību, kā arī liedzot civiliedzīvotājiem piekļuvi objektiem, kas nepieciešami viņu izdzīvošanai, tiek pārkāptas starptautiskās humanitārās tiesības;
- H. tā kā Jemena ir viena no nabadzīgākajām valstīm Tuvajos Austrumos, tajā ir augsts bezdarba un analfabētisma līmenis un netiek sniegti pamatpakalpojumi; tā kā humānā palīdzība patlaban ir nepieciešama 20 miljoniem cilvēku, tostarp aptuveni 9,4 miljoniem Jemenas bērnu, vairāk nekā 250 000 bēgļu un 335 000 iekšzemē pārvietoto personu;
- I. tā kā saskaņā ar starptautisko organizāciju datiem *Houthi* bruņotais grupējums ir sācis intensīvāk vervēt, apmācīt un dislocēt bērnus Jemenā, tādējādi pārkāpjot starptautiskās tiesības; tā kā saskaņā ar UNICEF datiem līdz pat trešdaļa visu kaujinieku Jemenā ir bērni un vismaz 140 no tiem ir savervēti tikai laikposmā no 2015. gada 26. marta līdz 24. aprīlim; tā kā 2014. gadā tika apstiprināti dati par 156 bērnu savervēšanu un izmantošanu bruņotos grupējumos; tā kā 2015. gadā šis skaits jau bija divkārtšojies; tā kā saskaņā ar UNICEF datiem līdz 2015. gada 16. jūnijam noslepkavoto bērnu skaits bija četras reizes lielāks nekā 2014. gadā noslepkavoto bērnu skaits;
- J. tā kā tika bombardēta Sanas vecpilsēta, kas ir viens no Pasaules mantojuma objektiem un simbolizē gadu tūkstošiem senas zināšanas, un Maribas vecpilsēta, kura vienā no gaisa uzbrukumiem tika pilnībā izpostīta; tā kā šī pilsētas izpostīšana notika tikai nedēļu pēc tam, kad *Dhamar* tika nopostīts nacionālais muzejs, kurā glabājās aptuveni 12 500

kultūras priekšmetu, kuri liecināja par apkārtējā reģiona bagāto kultūras mantojumu; tā kā bruņotais konflikts Jemenā radījis netiešu kaitējumu daudziem citiem vēsturiskajiem objektiem; tā kā arheoloģisko atradumu vietu un kultūras mantojuma izpostīšana noteiktos apstākļos tiek uzskatīta par noziegumu pret cilvēci un kultūrģenocīdu un saskaņā ar Romas Starptautiskās Krimināltiesas statūtiem tā pielīdzināma kara noziegumam;

- K. tā kā Saūda Arābijas vadītās koalīcijas 2015. gada 30. martā veiktajos gaisa uzbrukumos *Hajjah* esošajai *Al-Marzaq* nometnei, kurā galvenokārt atradās pārvietotās personas, bojā gāja vismaz 40 cilvēki, un tā kā 29 cilvēki gāja bojā, pirms ieradās medicīniskā palīdzība, un viņu vidū bija sievietes un bērni, un vismaz 200 cilvēku tika ievainoti;
- L. tā kā vairākas mošejas skāra virkne sprādzienu, kurus 2015. gada 17. jūnijā Jemenas galvaspilsētā Sanā sarīkoja *ISIS/Daesh*, un tajos cieta desmitiem cilvēku; tā kā uzbrukumos ar automašīnā ievietotiem spridzekļiem mošeju tuvumā tika nogalināti vai ievainoti vismaz 50 cilvēki un tika skarta Jemenas dominējošā *Houthi* grupējuma mītne Sanā; tā kā šis uzbrukums ir nopietnākais šāda veida uzbrukums Jemenā kopš pašnāvnieki spridzinātāji nogalināja vismaz 137 ticīgos un ievainoja simtiem cilvēku piektdienas lūgšanu laikā divās mošejās Sanā 2015. gada 20. marta uzbrukumos, par kuriem arī atbildību uzņēmas *ISIS/Daesh*;
- M. tā kā 2015. gada 15. jūnijā saistībā ar ANO miera sarunām ANO ģenerālsēkretārs *Ban Ki-moon* aicināja atjaunot humāno vienošanos par uguns pārtraukšanu vismaz uz divām nedēļām, kamēr ilgst ramadāns, lai varētu sniegt kritisko atbalstu visiem Jemenas iedzīvotājiem, kam tas ir vajadzīgs; tā kā vienošanās tomēr netika panākta; tā kā 2015. gada 19. jūnijā diplomātiskajās sarunās, kurās vidutāja pienākumus veic ANO īpašais sūtnis *Ismail Ould Cheikh Ahmed*, Jemenas karojošās puses nespēja panākt vienošanos par uguns pārtraukšanu;
- N. tā kā Jemenas iedzīvotāji ir pelnījuši demokrātiskas un vienotas iestādes, kas atbilst viņu likumīgajām vēlmēm; tā kā Jemenā notiekošais konflikts ir spēcīgi iesakņojies aizspriedumos, nevienlīdzībā un nabadzībā, palielinot dziļo cilšu un reģionālo plaisu, kas šķēļ Jemenas sabiedrību;
- O. tā kā 2015. gadā Eiropas Komisijas Humānās palīdzības un civilās aizsardzības ģenerāldirektorāts (ECHO) ir piešķīris EUR 25 miljonus, lai visā valstī palīdzētu kopienām, kas cieš no akūtas uztura nepietiekamības, konfliktiem un piespiedu pārvietošanas; tā kā 2014. gadā kopējais ES finansējums no dalībvalstīm un Komisijas humānajai palīdzībai Jemenā sasniedza EUR 100,8 miljonus, no kuriem EUR 33 miljonus sniedza ECHO;
- P. tā kā Eiropas Savienība ir noteikusi ieroču embargo un papildu mērķtiecīgas sankcijas pret *Houthi* grupējuma vadītāju un bijušā prezidenta *Ali Abdullah Saleh* dēlu, tādējādi atspoguļojot ar ANO Drošības padomes 2015. gada 14. aprīļa Rezolūciju 2216 (2015) pieņemto lēmumu; tā kā ceļošanas aizliegums un aktīvu iesaldēšana ir piemērota vēl divām Jemenas privātpersonām sakarā ar viņu darbībām, kas vērstas pret mieru un stabilitāti Jemenā;
- Q. tā kā starptautiskajai kopienai ir attiecīgi jāreaģē uz militārajiem centieniem, kuru

mērķis ir mazināt to civiliedzīvotāju ciešanas, kuri kļuvuši par šī konflikta ķīlniekiem; tā kā tiesiskums un samierināšana būs neatņemama pēckonflikta pasākumu sastāvdaļa un solis pretī ietverošas, pārstāvošas un demokrātiskas pārvaldības izveidei; tā kā humanitārā situācija turpinās pasliktināties, ja netiks rasts politisks risinājums,

1. pauž bažas par notiekošo karadarbību un politisko, drošības un humanitāro situāciju, kas Jemenā strauji pasliktinās un izraisa daudzu cilvēku bojāeju un iznīcina ēkas un infrastruktūru, kā arī izraisa piespiedu pārvietošanu visā valstī, tādējādi nopietni apdraudot stabilitāti reģionā, jo īpaši Āfrikas raga, Sarkanās jūras un plašākā Tuvo Austrumu reģionā, un par iespēju *Al-Qaeda* Arābijas pussalā (*AQAP*) un *ISIS* gūt labumu no šādas situācijas Jemenā; izsaka dziļu līdzjūtību Jemenas konfliktā cietušajiem un atkārtoti pauž savu stingro apņemšanos turpināt sniegt atbalstu pārejas procesam Jemenā un Jemenas iedzīvotājiem;
2. stingri nosoda nesenos *Houthi* sekotāju un citu bijušajam prezidentam *Saleh* lojālo militāro vienību veiktos vardarbības aktus un teroristiskos uzbrukumus, kuri pasliktina un destabilizē situāciju, kas šajā valstī jau ir nestabila; nosoda uzbrukumus slimnīcām un veselības aprūpes iestādēm, jo īpaši tām, kurām ir īpašs aizsardzības statuss, un tīšos uzbrukumus privātajiem mājokļiem, izglītības iestādēm un pamata infrastruktūrai un to iznīcināšanu; nosoda bērnu vervēšanu un izmantošanu, ko veic konfliktā iesaistītās puses;
3. mudina visas Jemenas konfliktā iesaistītās puses, jo īpaši *Houthi* grupējumu, nekavējoties un bez nosacījumiem izbeigt vardarbību, drošos apstākļos atbrīvot visus politieslodzītus un visas personas, kas atrodas arestā vai ir patvaļīgi aizturētas, un izbeigt bērnu vervēšanu un izmantošanu;
4. mudina visas puses ievērot starptautiskās humanitārās tiesības un starptautiskās cilvēktiesības un atbalstīt steidzamu humānās palīdzības sniegšanu, kā arī ātru, drošu un netraucētu humānās palīdzības sniedzēju piekļuvi cilvēkiem, kuriem ir vajadzīga humānā palīdzība, cita starpā medicīniskā palīdzība, ievērojot neitralitātes, objektivitātes un neatkarības principu;
5. atbalsta ANO īpašā sūtņa *Ismail Ould Cheikh Ahmed* centienus un mudina visas puses panākt vienošanos par vietēja mēroga pamieru, izvest bruņotos grupējumus no pilsētām un cenšoties panākt visaptverošu un ilgstošu pamieru visā valstī;
6. pauž nožēlu par to, ka nav panākta vienošanās ANO vadītajās miera sarunās un mudina visas ieinteresētās personas radīt apstākļus, lai pēc iespējas ātrāk bez priekšnosacījumiem un labticīgi atgrieztos pie ANO visaptverošajām politiskajām konsultācijām; uzskata, ka tikai plaša politiskā vienprātība, kas rasta iekļaujošās sarunās, var sniegt ilgtspējīgu risinājumu, atjaunot mieru un saglabāt Jemenas vienotību, suverenitāti, neatkarību un teritoriālo integritāti;
7. uzsver, ka ir svarīgi Jemenas pārejas procesā pilnībā īstenot sistēmu, kas paredzēta miera un nacionālās partnerības nolīgumā, tostarp tā drošības pielikumu, Nacionālā dialoga konferences rezultātus, kā arī Persijas līča sadarbības padomes iniciatīvu un īstenošanas mehānismu;
8. aicina visas puses nodrošināt civiliedzīvotāju aizsardzību kā galveno atbildību, un

aizsargāt kultūras mantojumu konflikta laikā, atturoties no tiešas mērķēšanas uz civilo infrastruktūru, jo īpaši veselības aprūpes iestādēm un ūdens sistēmām, un civilo ēku izmantošanas militāriem mērķiem;

9. atzinīgi vērtē Konstitūcijas projekta izstrādāšanas komitejas darba sekmīgos rezultātus un aicina visus komitejas locekļus izstrādāt iekļaujošu un pārredzamu konstitūciju, kura atbilst Jemenas iedzīvotāju leģitīmajiem centieniem un atspoguļo Nacionālā dialoga konferences rezultātus, un rīkot referendumu par konstitūcijas projektu un savlaicīgas vispārējas vēlēšanas, lai novērstu turpmāku drošības un humanitārās situācijas pasliktināšanos Jemenā;
10. atkārtoti pauž bažas par ekonomikas atveseļošanās lēno gaitu Jemenā un mudina visus politiskos dalībniekus veikt tik ļoti nepieciešamās ekonomiskās un politiskās reformas, iesaistīties cīņā pret korupciju valsts pārvaldē un uzlabot Jemenas iedzīvotāju dzīves apstākļus; atzīmē, ka ikvienam reformu plānam vajadzētu būt balstītam gan uz ilgtermiņa pieeju, lai novērstu strukturālos trūkumus, gan īstermiņa pieeju, lai risinātu aktuālās problēmas, kas skar Jemenas iedzīvotāju ikdienas dzīvi;
11. aicina veikt neatkarīgu izmeklēšanu par visiem iespējamiem starptautisko cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumiem, uzsver, ka ir nepieciešama koordinēta humānās palīdzības darbība ANO vadībā, un mudina visas valstis dot savu ieguldījumu humanitāro vajadzību nodrošināšanā;
12. mudina Saūda Arābijas vadīto koalīciju pārtraukt izmantot aizliegtās kasešu bumbas, kas rada kaitējumu civiliedzīvotājiem, un ratificēt Konvenciju par kasešu munīciju, ar kuru tiek aizliegta minēto bumbu izmantošana;
13. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, Padomei, Komisijai, ES īpašajam pārstāvim cilvēktiesību jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Jemenas valdībai un Pārstāvju palātai, ANO ģenerālsekretāram, ANO Cilvēktiesību padomei un visām Jemenas konfliktā iesaistītajām pusēm.